

חברותא בפייסבוק

פרשת השבוע אמור

אחדות ללא פשרות

מדתו של אהרן הכהן היתה "אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו". הוא לא התעסק בעשיית שלום משום שהיה שונא ריב ומדון. הוא היה בראש וראשונה "אוהב שלום"; "אהבת שלום של אדם מתחילה בהשראת השלום בתוך עצמו. מהותו של אהרן הכהן היתה "אחדות", ביטול המחיצה המפרידה בין הגוף והנפש, בין גשמיות לרוחניות. בזכות מדה זו נבחר להיות כהן, שעיקר תפקידו לחבר את העולמות התחתונים עם העליונים על ידי עבודת הקרבנות.

← להמשך קריאה

מאמרים נוספים

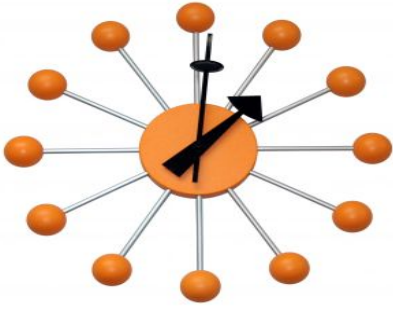
למה נקרא חג השבועות בשם 'עצרת'?

התורה לא חפצה איפוא לקרוא לחג השבועות בשם עצרת, משום ששוב ירדו ישראל ממעלתם במעשה העגל וקלקלו את המושג בעצירתם [הורידו את עדים מהר חורב]. אך לכאורה אם כן מדוע בכל זאת לא חששו חז"ל לירידה זאת? אם התורה עצמה שוב אינה יכולה לשבח את החג בעצירתם, מדוע אין חוששים לכך חז"ל?

← לחצו כאן לקריאה

הזמן רץ...

הנכס היקר ביותר שמקבל האדם מידי בוראו הוא - הזמן. זוהי מתנה אישית, בלתי ניתנת להעברה; אי אפשר לקנות את המוצר הזה בעד כל הון שבעולם, ואנחנו מקבלים אותו, כל אחד ואחד מאתנו, חנם אין כסף. אין דבר בעולם שחולף כל כך בקלות, שניתן לאבד אותו ללא כל מאמץ, כמו הזמן. ללא הרף הוא זורם לעברנו, ומיד הוא בורח מאתנו.

◀◀ [לחצו כאן לקריאה](#)

חידות וחרוזים לפרשת אמור

תשבצים וחידות לפרשת השבוע

◀◀ [לחצו כאן לקריאה](#)

אודות | הצטרפות | שאלות נפוצות | צרו קשר

Copyright 2013

Powered by Joobi

אחדות ללא פשרות

ויאמר ה' אל משה, אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם, לנפש לא יטמא בעמיו. (כא, א)
העליונים שאין יצה"ר מצוי בהם אמירה אחת דיה להם ... אבל התחתונים שיש בהם יצה"ר הלואי לשתי אמירות יעמדו, הדא הוא דכתיב: אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם. (מדרש)

כבר עמדו חז"ל במקום אחר (יבמות קיד.) על כפילות ה"אמירה" בפסוק זה, ולמדו מכאן שבא להזהיר קטנים על הגדולים. במדרש זה גילו לנו דרך נוספת בהבנת הענין, ובעזרתה ניתן להאיר את הפרשה באור חדש.

נקדים ונבאר את דברי המדרש, שהתחתונים זקוקים לשתי אמירות משום שיש בהם יצר הרע. אם יצרם הרע גורם להם להסיח את הדעת מן האמירה הראשונה, כיצד תצליח האמירה השניה להתגבר עליו?

האדם מורכב מגוף ונפש, ובכך הוא שונה מן הברואים העליונים שאין להם אלא רוחניות בלבד. כשנברא האדם הראשון, היו שני חלקים אלה צמודים זה לזה, בלי כל אפשרות שתהיה ביניהם פרידה או אי התאמה. כל מה שהשכל השיג, הפך לקנינו של הגוף; טבע האדם היה כפוף להכרה השכלית שלו, לא היתה כל מלחמה בין רצונו השכלי לרצונות הגוף, ולכן לא שלט בו יצר הרע. על זה אמר שלמה המלך: "אשר עשה האלהים את האדם ישר", "כלומר שלא יתאוה לדברים שאינם ראויים, כמו שביאר הרמב"ן שם.

בשעה שחטא אדם הראשון, התגלה הסדק הראשון בחיבור הגוף והנפש. כיון שנפגמה ההתאמה בין החלק הגשמי שבאדם לחלק הרוחני, ניתן מקום ליצר הרע להחליש את שלטון השכל, ומעתה לא היו רצונות הגוף משועבדים להכרה השכלית של האדם.

לפני החטא, לא שלטה המיתה באדם הראשון. המיתה היא פירוד הנפש מהגוף, ולא ניתן להפריד אותם זה מזה כשהם צמודים זה לזה, אלא כאשר יש ביניהם קורטוב של פירוד. לאחר החטא נגזרה עליו מיתה, כתוצאה טבעית מן הפירוד בין הדבקים שהאדם גרם לעצמו במו ידיו.

לעליונים די באמירה אחת, הם חסרי כל מהות גשמית ואין להם אלא רוחניות בלבד. אולם התחתונים המורכבים מגוף ונפש, זקוקים לשתי אמירות. האמירה הראשונה המכוונת אל החלק השכלי, היא משכנעת את האדם מבחינה שכלית, אך יש כאן בעל בית נוסף, שהוא עצמאי במדה מסוימת. יש צורך באמירה המדברת אל הגוף, כדי שגם הגוף ישעבד את רצונותיו לציווי התורה.

בדרך זו נוכל להבין מדוע הרחיקה התורה את הכהנים מטומאת המת.

מדתו של אהרן הכהן היתה "אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו". הוא לא התעסק בעשיית שלום משום שהיה שונא ריב ומדון. הוא היה בראש וראשונה "אוהב שלום"; "אהבת שלום של אדם מתחילה בהשראת השלום בתוך עצמו. מהותו של אהרן הכהן היתה "אחדות", ביטול המחיצה המפרידה בין הגוף והנפש, בין גשמיות לרוחניות. בזכות מדה זו נבחר להיות כהן, שעיקר תפקידו לחבר את העולמות התחתונים עם העליונים על ידי עבודת הקרבנות.

זה היה סוד ההצלחה של אהרן הכהן בהשכנת השלום בין איש לרעהו.

פירוד בין בני אדם נוצר כתוצאה מרצונות הגוף; ברוחניות אין מקום לפירוד. כשאהרן היה משכין שלום בין יריבים, הוא השפיע עליהם ממדת האחדות שלו, עד שזו נטבעה עמוק בנפשם. הגוף חדל לדרוש את מילוי רצונותיו, וממילא נעלמו חילוקי הדעות כלא היו.

מעתה מובן מדוע חייבה התורה את שבט הכהנים להתרחק מטומאת המת.

הכהנים ירשו מאביהם הגדול את מדת האחדות, ולכן מודגש כאן "אמור אל הכהנים בני אהרן", "ביטוי שלא מצאנו אותו בכל התורה. מדת הכהונה באה להם משום שהם "בני אהרן", משום שירשו את מדתו של אהרן הכהן. אמור מעתה, אין לך ניגוד גדול כניגוד שבין כהונה למיתה. מדת הכהונה היא אחדות הגוף והנפש, אחדות בין עליונים ותחתונים. המיתה היא תוצאה של הפירוד השורר בין הגוף והנפש; ההתעסקות עם המת עלולה להזיק למדת אחדות, שעל שמירתה מופקד שבט הכהנים.

ע"פ שם משמואל

למה נקרא חג השבועות בשם 'עצרת'?

ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה לה' עצרת היא [ויקרא כג].
ובהיות שהיה יום החמישים ליציאת מצרים יום מתן תורה, אשר בו נעצרו ישראל יחדיו לעבודת הא-ל ית', קראוהו רבותינו ז"ל 'עצרת'. אמנם בתורה לא הוזכר אותו היום בזה השם כלל, וזה מפני שקלקלו ישראל את המושג בעצירתם, ויתנצלו את עדים מהר חורב [ספורנו].

התורה לא חפצה איפוא לקרוא לחג השבועות בשם עצרת, אומר הרב אזרחי ב'ברכת מרדכי', משום ששוב ירדו ישראל ממעלתם במעשה העגל וקלקלו את המושג בעצירתם [הורידו את עדים מהר חורב].

אך לכאורה אם כן מדוע בכל זאת לא חששו חז"ל לירידה זאת? אם התורה עצמה שוב אינה יכולה לשבח את החג בעצירתם, מדוע אין חוששים לכך חז"ל?

גילוי נפלא גילה לנו המהרש"א בתחילת מסכת עבודה זרה - על מה שהקשו המפרשים מדוע חוגגים את החג בששה בסיון ולא בשבעה בו, והלא יש מאן דאמר ש'בשבעה בחודש ניתנו עשרת הדברות'?

כמו כן קשה על דברי הגמרא שם שדרשה את 'יום השישי' שהכוונה היא לא ליום שישי בשבוע, אלא לשישי הידוע היינו ששה בסיון, שתנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר, אם ישראל מקבלין את תורתי מוטב, ואם לאו אני אחזיר אתכם לתוהו ובוהו.

והקשו התוספות מה יענה המאן דאמר שבשבעה בסיון ניתנה התורה, הלא לפי דעתו השביעי הוא הידוע ולא השישי? השיב על כך המהרש"א שאמנם שמחת חג השבועות לא באה על יום קבלת התורה, אלא על אותו יום שבו נשלמו והותקנו כליהם של ישראל להתקיימותה ולקניינה של תורה.

שכן ביום זה שלמו שלשת ימי ההגבלה. ו'כל שירתו קודמת לחכמתו מתקיימת' [אבות פרק ג]. נמצא שביום זה שמחים, על כך שהבטחנו את ה'מתקיימת'.

ומיושבות נפלא שתי הקושיות, גם זו של התוספות גם זו של המפרשים. שכן החג נקבע על השלמת 'החכמתו מתקיימת'.

ונראה ברור כי זו היא המשמעות של 'עצרת', שנעצרו לעבודת הא-ל, כי הכוונה היא, לפי זה, לאותה עבודה עצומה ונפלאה של החדרת ומילוי היראת שמים, כדי להכשיר את הכלים ל"חכמתו מתקיימת".

בין תבין כי המעלה של "חכמתו מתקיימת" אינה רק בהמשך הזמן של קיום החכמה, אלא אף בשעת המילוי. גם אז חכמה אחרת היא. חכמה הננסכת לתוך כלי מוכן, והיא היא השלמתה של התורה והשלמתו של האדם אחד ביחד.

נמצא שכשדיברו חז"ל על חג העצרת הכוונה היא, לקרוא את החג על שם המקווה, המצופה. על שם המוטל עלינו בעתיד שכשיבוא עלינו לטובה החג, נזכה להיות עצורים בו לעבודת הא-ל.

הספורנו צודק. כי אמנם התורה כשתקרא את החג 'עצרת', על שם שנעצרו אז בשעתו לעבודת הא-ל, זה לא יתכן. כי אותה עצירה היתה נפילה אחריה.

רבנן איפוא, כן קראו את החג על שם יעודו וסדר עבודתו.

הזמן רץ...

יש מצוה אחת, שבאה ללמד אותנו ולהנחיל לנו את ערך הזמן; זוהי מצות ספירת העומר. מדי יום ביומו אנו סופרים את הזמן שעבר, לקראת קבלת התורה. וספרתם לכם... שבע שבתות תמימות תהיינה (כג, טו)

תני ר' חייא, שבע שבתות תמימות תהיינה, אימתי הן תמימות, בשעה שישראל עושין רצונו של מקום. (מדרש)

מאמר זה אומר דרשני. בכל המצוות ניתן לומר שרק בזמן שישראל עושין רצונו של מקום קיום המצוות הוא בשלמות; אך מדוע זה נאמר דוקא כאן, במצות ספירת העומר?

הנכס היקר ביותר שמקבל האדם מידי בוראו הוא - הזמן. זוהי מתנה אישית, בלתי ניתנת להעברה; אי אפשר לקנות את המוצר הזה בעד כל הון שבעולם, ואנחנו מקבלים אותו, כל אחד ואחד מאתנו, חנם אין כסף. אין דבר בעולם שחולף כל כך בקלות, שניתן לאבד אותו ללא כל מאמץ, כמו הזמן. ללא הרף הוא זורם לעברנו, ומיד הוא בורח מאתנו.

הצדיק והרשע, שניהם מבקשים ליהנות מן הזמן.

הצדיק נהנה כשהוא מביט לאחור, כשהוא סופר את הרגעים שהצליח בעמל ויזע להפוך לנכס נצחי, רוחני. הריק והפוחז, המבלה את ימיו בהבלי עולם, אינו רוצה להזכר במה שהיה, שהרי את העבר בזבז במו ידיו; הוא נהנה כשהוא חושב על העתיד, על מה שיספיק ליהנות מכל רגע ורגע.

למה הדבר דומה? לשני אנשים, שזכו לפרס גדול.

האחד קיבל סכום נכבד, השקיע אותו בעסקים ועשה ממנו הון. השני קיבל סכום כפול, אך לא בבת אחת. במשך עשר שנים, קיבל מדי חודש סכום קטן, עד שהצטבר סכום גדול. מכיון שהיה עני, וצרכי הבית מרובים, לא הצליח לחסוך מאומה; כל מה שקיבל נאכל מיד ונבלע בהוצאות השוטפות. בסוף נשאר האיש עני מרוד, כפי שהיה.

יש מצוה אחת, שבאה ללמד אותנו ולהנחיל לנו את ערך הזמן; זוהי מצות ספירת העומר. מדי יום ביומו אנו סופרים את הזמן שעבר, לקראת קבלת התורה.

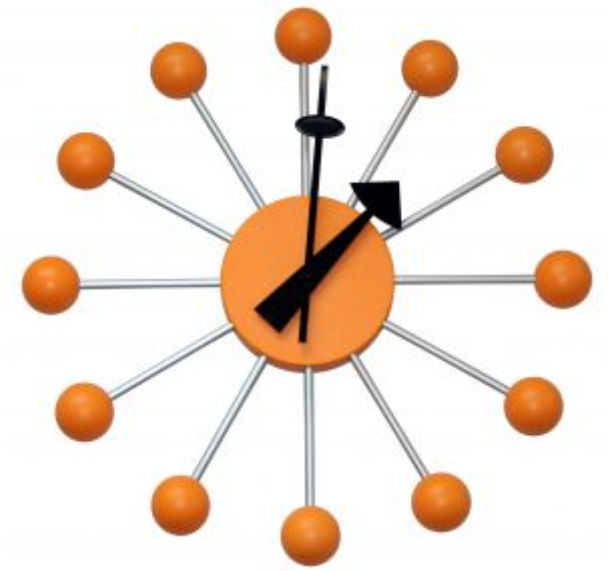
אין זו ספירה בעלמא. זמן זה ניתן לנו, כדי להתכונן ולעלות מדרגה לדרגה עד שנהיה ראויים לקבלת התורה. זמן זה הוא היקר ביותר בכל השנה, ובו ניתן לרכוש יותר מבכל זמן אחר; לכן בחרה התורה דוקא בימים אלה, וציותה לספור אותם.

אם אנו מנצלים את הזמן הזה היטב, הוא יהיה מונח בכיסנו, שמור בחשבון סגור. כשיגיע חג מתן תורה, נוכל להביט אחורה בסיפוק על הרכוש שהצטבר, הזמן לא הלך לאיבוד, הוא מונח לפנינו בשלמותו. ואילו אם ח"ו לא ננצל אותו, הוא כבר לא יהיה קיים, לשוא נחפש אותו. לא נוכל לראות כאן "שבע שבתות", "מעולם לא ראינו יותר מיום אחד, כי כשהגיע תורו של יום חדש, כבר חלף והלך לו היום הקודם..."

זו כוונת דברי המדרש שהבאנו: אימתי הן תמימות?

מתי ימים אלה מצטברים והולכים, עד שנהפכים ליחידה אחת של שבע שבועות, כדי שיהיה ניתן לקרוא אותם "תמימות"? אך ורק - כשישראל עושין רצונו של מקום, כשהם יודעים כיצד לתפוס את הרגעים החולפים וליצור מהם נכס בר קיימא;

אזי הרגעים נהפכים לימים, והימים נהפכים והולכים לשבועות, עד שמגיעים בסוף למצב של "שבע שבועות תמימות"!
ע"פ אהל יעקב

חידות וחרוזים לפרשת אמור

חידון חרוזים ושמות אמור תשע"ח

חגים ועבודת הכהן

כל המילים המתחרזות מהפרשה חידון חרוזים משתלב עבר הווה ועתיד
לדוגמא: מתחרז גבשושית עם מילה חלוצית = בראשית

המתחרז	מילה נרדפת	המילה
את משחה היא על מרפקה מרחה	יצהר קדוש אותו מורחים	
העיר שושן שמלה וצהלה	פגר	
הצליחו להציל הבית משריפה	לא קדושה	
למשרה בכירה הוא התמנה	לא גרושה או נשואה או רווקה	
הוא זכה בירושה	לא אלמנה לא רווקה לא נשואה	
את חבירו בעת צרה הוא ניחם	אותו אוכלים	
היא קיבלה עליה בדרגה	טעות	
היא התקבלה לעבודה כדיילת	חלק קשה בעור	
הכיוון שלו היה מערבה	תרומה	
את המערכת הכניס לסדר	שבועה	

מקומות ושמות מהפטרה והפרשה אמור

המתחרז	מילה נרדפת	המילה
עם התקדמות הגיל נשר לו השיער	איש נוכרי	
הוא הצליח להגיע רחוק	מבני הכוהנים	
מלאך טוב המרפא אנשים רפאל	משמות יעקב	
ההמצאה שלו חלוצית וראשונית	מגרש לא חיצוני	
החשיבה שלו מאוד קיצונית	שדה מגודר לא פנימי	
הוא היה בתור שלישי	באהל היה בתפקיד	
עם כניסתו לבית בירך על המזוזה	תפוסה	
כל שבת בערב הוא מקדש	משרד של אדם בכהונה	
אומרים הלל בכל ראש חודש	לא טמא ולא חול	
ההשגים הצביעו על הצלחות בהתחלה	נדלן שעובר בירושה	

אמור תשעח

1	2	3	4
1			
2			
3			
4			

1. דברים מאורגנים בחבילה
2. הפרשה

חיבר: ד"ר אמיר שורץ siim@zahav.net.il

פתרונות חידון חרוזים ושמות אמור תשע"ח

חגים ועבודת הכהן

כל המילים המתחרזות מהפרשה חידון חרוזים משתלב עבר הווה ועתיד לדוגמא: מתחרז גבשושית עם מילה חלוצית = בראשית

<u>המתחרז</u>	<u>מילה נרדפת</u>	<u>המילה</u>
את משחה היא על מרפקה מרחה	יצהר קדוש אותו מורחים	שמן משחה
העיר שושן שמלה וצהלה	פגר	נבלה
הצליחו להציל הבית משריפה	לא קדושה	טריפה
למשרה בכירה הוא התמנה	לא גרושה או נשואה או רווקה	אלמנה
הוא זכה בירושה	לא אלמנה לא רווקה לא נשואה	גרושה
את חבירו בעת צרה הוא ניחם	אותו אוכלים	לחם
היא קיבלה עליה בדרגה	טעות	שגגה
היא התקבלה לעבודה כדיילת	חלק קשה בעור	יבלת
הכיוון שלו היה מערבה	תרומה	נדבה
את המערכת הכניס לסדר	שבועה	נדר

מקומות ושמות מהפטרה והפרשה אמור

<u>המתחרז</u>	<u>מילה נרדפת</u>	<u>המילה</u>
עם התקדמות הגיל נשר לו השיער	איש נוכרי	בן נכר
הוא הצליח להגיע רחוק	מבני הכוהנים	בני צדוק
מלאך טוב המרפא אנשים רפאל	משמות יעקב	ישראל
ההמצאה שלו חלוצית וראשונית	מגרש לא חיצוני	חצר פנימית
החשיבה שלו מאוד קיצונית	שדה מגודר לא פנימי	חצר חיצונית
הוא היה בתור שלישי	באהל היה בתפקיד	משמרת מקדשי
עם כניסתו לבית בירך על המזוזה	תפוסה	אחוזה
כל שבת בערב הוא מקדש	משרד של אדם בכהונה	לשכת הקדש
אומרים הלל בכל ראש חודש	לא טמא ולא חול	קודש
ההשגים הצביעו על הצלחות בהתחלה	נדלן שעובר בירושה	נחלה

אמור תשעח

4	3	2	1	
ז	ר	א	מ	1
ר	ו	מ	א	2
מ	ת	ו	ר	3
ה	מ	ר	ז	4

2. הפרשה
3. שיח מדברי
4. היא הלכה עם הקבוצה

חיבר: ד"ר אמיר שורץ siim@zahav.net.il